

Zápis z jednání

Výbor zástupců regionů

Datum a čas: 6. května 2026, 10:00-13:00

Forma jednání: prezenčně v zasedací místnosti č. 201, Rytířská 539/31, Praha 1 a online v MS Teams

Přítomni: dle prezenční listiny

Program jednání

1. Představení brožury pro zaměstnavatele (zástupci Anonymních alkoholiků)
2. Veřejné postoje k adiktologickým službám a jejich dopad na dostupnost péče: aneb, jak se mohou služby bránit, když jsou nechtěné a jak jim můžeme pomoci
3. Sjednocení formulářů pro výkaznictví dotačních titulů na protidrogovou politiku
4. Realizace politiky v oblasti závislostí v krajích v roce 2024
5. Souhrnná zpráva o závislostech v České republice 2025
6. Aktuality z Odboru protidrogové politiky

Průběh jednání

Mgr. Kateřina Horáčková (vedoucí Oddělení koordinace a financování protidrogové politiky, Úřad vlády České republiky) přivítala členy VZRe a zahájila první jednání v r. 2026. Na úvod proběhlo představení nových krajských protidrogových koordinátorů (dále jen „KPK“) za Moravskoslezský, Liberecký a Středočeský kraj.

1. Představení brožury pro zaměstnavatele

Zástupci Anonymních alkoholiků (dále jen „AA“) představili svou činnost, a zejména brožuru pro zaměstnavatele, která se zaměřuje na problematiku užívání alkoholu na pracovišti a možnosti podpory zaměstnanců. Smyslem brožury je zejména zprostředkovat informace o fungování AA zaměstnavatelům a jejich prostřednictvím také zaměstnancům, kteří se mohou potýkat s problémy s alkoholem, a motivovat je k řešení své situace, včetně využití pomoci AA. Brožura vychází z praxe AA v Polsku, kde je tento model již delší dobu využíván. Dále bylo uvedeno, že brožura byla již distribuována v Libereckém kraji, kde byl projekt za podpory KPK pilotně realizován.

V následné diskusi zazněl zájem některých KPK o spolupráci a sdílení kontaktů. Někteří KPK současně uvedli, že již s AA v rámci kraje spolupracují. Bylo doporučeno zaměřit se na rizikové sektory z hlediska užívání alkoholu na pracovišti, jako je doprava, průmysl nebo zdravotnictví, ale také stavebnictví, pohostinství či další obory s vyšší mírou pracovního stresu nebo snadnou dostupností alkoholu. Zároveň bylo doporučeno využívat střešní organizace, např. odbory či krajské hospodářské komory, případně

také Krajské hygienické stanice, které disponují kontakty na zaměstnavatele. Role KPK byla vnímána spíše jako zprostředkovatelská než realizační.

2. Veřejné postoje k adiktologickým službám a jejich dopad na dostupnost péče: aneb, jak se mohou služby bránit, když jsou nechtěné a jak jim můžeme pomoci

KPK Zlínského kraje představil bod zaměřený na vliv veřejných postojů na vnímání adiktologických služeb, zejména nízkoprahových kontaktních center. Uvedl, že o zařazení tohoto bodu požádal na základě vlastní zkušenosti ze Zlínského kraje, kde službám Podaných rukou o.p.s. v souvislosti s rekonstrukcí prostor hrozilo, že dočasně nebude možné zajistit jejich provoz.

V diskusi bylo konstatováno, že zásadním problémem je odpor části veřejnosti, často spojený s obavami o bezpečnost a kvalitu života v lokalitě, včetně obav z umístění služeb v blízkosti škol. Dále byl zmíněn politický tlak, který se zvyšuje zejména v předvolebních obdobích. Opakovaně zazněla potřeba systematické a včasné komunikace směrem k veřejnosti i politickým reprezentacím. Důležitou roli přitom hraje znalost lokálního prostředí a budování vztahů mezi poskytovateli služeb a samosprávou.

Doporučeno bylo využívat destigmatizační kampaně, aktivně pracovat s médii a posilovat kapacity pro komunikaci s místní komunitou. Byl zmíněn projekt **Boření mýtů**, jeho hlavním výstupem je dvoudílný dokumentární film **Boření mýtů aneb význam služeb harm reduction pro veřejnost**, který propojuje pohled odborníků, pracovníků i klientů služeb a ukazuje jejich fungování v praxi. Dále byl zmíněn projekt Podaných rukou o.p.s. **Na cestě ke svobodě – s respektem a bez předsudků** zaměřený na destigmatizační a informační kampaň, která probíhá zejména na sociálních sítích Instagram a Facebook pod jednotlícím hashtagem **#SRESPEKTEMBEZPREDSUDKU** (např. reels, příspěvky na sociálních sítích, podcastová série). Příspěvky zůstávají dostupné online jako dlouhodobý zdroj informací a argumentace pro veřejnost i odborníky. Na závěr bylo zmíněno, že zahraniční zkušenosti ukazují, že v některých případech vznik služeb iniciovali samotní občané jako reakci na otevřenou drogovou scénu, což přispělo k jejich lepšímu přijetí. V českém prostředí tato zkušenost s otevřenou drogovou scénou není, což se promítá do nižšího porozumění významu těchto služeb.

3. Sjednocení formulářů pro výkaznictví dotačních titulů na protidrogovou politiku

Mgr. Kateřina Horáčková uvedla, že v rámci Adiktologického fóra byla otevřena otázka možného sjednocení formulářů krajů pro výkaznictví dotačních titulů v oblasti protidrogové politiky s formuláři Odboru protidrogové politiky (dále jen „OPK“) určenými pro dotační řízení. Impulzem byla snaha snížit administrativní zátěž poskytovatelů adiktologických služeb. Situace v krajích je však různorodá – ne všechny kraje mají samostatné dotační tituly zaměřené výhradně na protidrogovou politiku, v některých případech je tato agenda součástí širších programů, např. v oblasti sociálních služeb. V těchto případech je možnost sjednocení limitována již nastavenými pravidly a formuláři.

Následná diskuse se zaměřila na to, zda existuje ochota a prostor pro sjednocení v krajích, které mají samostatné dotační tituly v oblasti protidrogové politiky. Někteří KPK uvedli, že v současnosti nevnímají v této oblasti zásadní problém a poskytovatelé služeb si nestěžují, jiní KPK přislíbili, že se této otázce budou dále věnovat a projednají ji na úrovni kraje. KPK hlavního města Prahy uvedl, že se sjednocením formulářů počítá v návaznosti na plánované personální posílení. Jako problematická byla identifikována

také různá praxe obcí, kde jsou požadavky na výkaznictví často odlišné a pro poskytovatele představují další administrativní zátěž.

4. Realizace politiky v oblasti závislostí v krajích v roce 2024

Mgr. Daniel Frič (OPK, Úřad vlády České republiky) prezentoval výstupy z publikace Realizace politiky v oblasti závislostí v krajích v roce 2024. Díky širší datové základně Národního monitorovacího střediska pro drogy a závislosti (dále jen „NMS“) bylo možné poskytnout podrobnější informace o situaci v oblasti závislostí v členění podle jednotlivých krajů. Jedná se zejména o data ze studie ESPAD 2024, údaje o užívání kratomu, o výskytu nelegálních drog, výsledky testování na infekční onemocnění (např. hepatitid) či údaje o distribuci injekčního materiálu nízkoprahovými programy v krajském členění. Publikace dále obsahuje informace o funkci KPK a místních protidrogových koordinátorů, o existenci poradních orgánů (komisí a výborů), a přehled strategických dokumentů a analýz realizovaných na úrovni krajů. Dále se věnuje financování adiktologických služeb z rozpočtů krajů a obcí. Výdaje samospráv na oblast závislostí meziročně vzrostly oproti roku 2023 přibližně o 59 mil. Kč. Poslední část publikace je zaměřena na síť adiktologických služeb. KPK dlouhodobě upozorňují na nedostatečné kapacity zejména v oblasti ambulantní léčby, následné péče, rezidenční léčby, péče o děti a mládež a osoby s duální diagnózou. Za významný systémový problém je považován také nedostatek psychiatrů a pedopsychiatrů.

V následné diskusi se KPK hlavního města Prahy dotázal, zda by bylo možné do budoucna doplnit data o financování ze zdravotních pojišťoven v jednotlivých krajích, která by pomohla k lepšímu plánování při financování adiktologických služeb. Dále byla otevřena otázka účelu zpracovávání krajských výročních zpráv a zmocnění, na jehož základě OPK tyto zprávy od KPK vyžaduje. Bylo vysvětleno, že zprávy slouží především KPK, a to zejména pro mapování situace v krajích, informování krajské politické reprezentace a podporu při vyjednávání. Zároveň představují důležitý podklad i pro OPK. Jedná se o partnerskou spolupráci, která je přínosná pro všechny zúčastněné strany.

5. Souhrnná zpráva o závislostech v České republice 2025

Mgr. Barbora Orlíková, PhD. (NMS, Úřad vlády České republiky) prezentovala výsledky ze Souhrnné zprávy o závislostech v České republice 2025. Zpráva je v pořadí pátou zprávou NMS, která přináší komplexní přehled o situaci v oblasti užívání návykových látek a dalších forem závislostního chování ČR. Zpráva shrnuje aktuální situaci a vývoj v oblasti legislativy a politiky, uvádí výsledky studií zaměřených na rozsah a vzorce užívání návykových látek i behaviorálních závislostí, shrnuje situaci a změny v oblasti prevence, léčby a snižování rizik, popisuje vývoj kriminality a aktuální trendy na trzích s produkty se závislostním potenciálem. Jednotlivé tematické kapitoly shrnují aktuální situaci a vývoj podle jednotlivých témat politiky v oblasti závislostí.

6. Aktuality z Odboru protidrogové politiky

Mgr. Kateřina Horáčková informovala o aktualitách z OPK. **Akční plán politiky v oblasti závislostí 2026–2028** (dále jen „Akční plán“) je aktuálně dokončován ze strany OPK. Jeho předložení vládě bylo na základě žádosti posunuto do 30. června 2026. Akční plán je připravován jako tříletý, přičemž se předpokládá prodloužení platnosti Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027 o jeden rok. Akční plán bude strukturován do několika hlavních prioritních témat – prevence, minimalizace rizik a škod, léčba a následná péče, regulace trhu, vymáhání

práva a bezpečnost, koordinace a financování a mezinárodní spolupráce. Cílem je zjednodušení struktury a snížení počtu aktivit při zachování klíčových opatření. Akční plán bude v nejbližší době rozeslán k připomínkám.

V rámci dotačního řízení bylo sděleno, že rozhodnutí pro rok 2026 byla odeslána a předpokládá se, že finanční prostředky budou žadatelům vyplaceny v polovině května. Dále byla podána informace o průběhu certifikací odborné způsobilosti adiktologických služeb. V r. 2025 proběhlo 63 místních šetření a průběžně dochází ke vzdělávání certifikátorů i k projednávání závěrečných zpráv Certifikačním výborem. U 148 služeb byla prodloužena platnost certifikátu odborné způsobilosti do konce r. 2027, pokud u nich neproběhne místní šetření dříve. Předpokládá se, že všechny služby projdou místním šetřením do poloviny r. 2028 s tím, že většina z nich by měla být certifikována do konce r. 2027.

Další informace se týkala jednání Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí ze dne 17. dubna 2026. Jedním z hlavních témat byla problematika kratomu, syntetických a semisyntetických kanabinoidů, byly diskutovány možné legislativní a regulatorní změny, zejména zavedení vyšší věkové hranice (21 let), zavedení spotřební daně, zpřísnění požadavků na balení výrobků a posílení kontrolní činnosti. V této souvislosti byla rovněž řešena koordinace celostátních kontrolních akcí a vznik pracovní skupiny zaměřené na vymáhání práva na úrovni Ministerstva vnitra. Dalším tématem jednání byla oblast prevence, kde byl ministr školství, mládeže a tělovýchovy vyzván k posílení systémových nástrojů prevence, zejména v oblasti legislativního ukotvení, financování, odborných kapacit a dostupnosti kvalitních preventivních programů.

Dne 26. května 2026 proběhne **Národní konference k projektům druhé výzvy protidrogové politiky za rok 2025**. Jedná se o projekty zaměřené na systémové nástroje v oblasti prevence, podporu prevence a krátkých intervencí a podporu v oblasti snižování rizik, léčby a poradenství, včetně informování veřejnosti. Součástí konference bude interaktivní workshop s adiktologickými službami zaměřený na přenos výstupů projektů do praxe. Původně plánované místo konání v Lichtenštejnském paláci bylo z organizačních důvodů změněno na Hrzánský palác.

V souvislosti s výjezdním zasedáním VZRe bylo uvedeno, že KPK Jihomoravského kraje nabídla termín pro jeho konání, který však koliduje s termínem Národní konference. Nový termín bude proto hledán na začátek září, případně dojde k přesunu na další rok. Na závěr bylo sděleno, že na webových stránkách dojde k aktualizaci Zprávy o nelegálních drogách v ČR 2025 na základě obdržených připomínek některých KPK, které se týkaly opravy finančních údajů.

Úkoly

- OPK předá AA kontakty na KPK, kteří projevili zájem o spolupráci.
- OPK prověří možnost získání dat o financování ze zdravotních pojišťoven na úrovni jednotlivých krajů.
- KPK na úrovni krajů posoudí možnosti sjednocení formulářů pro výkaznictví dotačních titulů v oblasti protidrogové politiky.

V 13:10 bylo jednání ukončeno.

Zapsal: Mgr. Daniel Frič, 11. 5. 2026

Schválila: Mgr. Kateřina Horáčková, 11. 5. 2026